

KODEKS ETYKI TRENERA PIŁKI SIATKOWEJ

PREAMBUŁA

Kodeks etyki instruktora i trenera piłki siatkowej stanowi wyzwanie dla całej kadry szkoleniowej polskiej siatkówki pracującej dla dobra jej rozwoju.

Zawiera zbiór zasad służących pomocą w rozstrzygnięciu problemów etyczno-moralnych związanych z wykonywaniem zawodu trenera.

Opiera się na wartościach uniwersalnych i niepodważalnych, które stanowią humanistyczne fundamenty prawa człowieka do nieskrępowanego rozwoju, związane z jego godnością jako osoby, jego podmiotowością i autonomią.

Kodeks ma zastosowanie podczas wykonywania obowiązków zawodowych i poza nimi, szczególnie w kontaktach z zawodnikami i ich rodzicami bądź opiekunami, współpracownikami, podwładnymi i przełożonymi, sędziami oraz innymi osobami pracującymi na rzecz rozwoju piłki siatkowej.

Istnienie kodeksu etycznego ma pomóc w przywróceniu zawodowi trenera piłki siatkowej właściwego prestiżu społecznego.

ZASADY I NORMY ETYCZNE ZWIĄZANE Z OSOBOWOŚCIĄ I PRACĄ TRENERA PIŁKI SIATKOWEJ

§ 1

Trener jest świadomy nierozzerwalności związku własnej postawy wobec norm społecznych, prawnych, etycznych i obyczajowych z godnością jego zawodu, co nakłada na niego szczególny obowiązek przestrzegania wypływających z nich zasad tak w życiu zawodowym, jak i prywatnym.

§ 2

Jedną z podstawowych powinności trenera, poza dbałością o swoją sprawność fizyczną i psychiczną, jest nieustanne doskonalenie się zawodowe tak w zakresie swojej specjalizacji, jak i wiedzy ogólnej wiążącej się z realizacją przez niego procesu dydaktycznego opartego na kształceniu i wychowaniu.

Trener czynnie i aktywnie uczestniczy w dostępnych mu szkoleniach i konferencjach, korzystając przy tym z najnowszej literatury krajowej i zagranicznej, na bieżąco śledząc rozwój własnej dyscypliny sportowej.

§ 3

W przekazywaniu wiedzy oraz kształtowaniu umiejętności swoich zawodników trener kieruje się uczciwością i odpowiedzialnością, będąc świadomym własnych możliwości i obiektywnej oceny możliwości swoich podwładnych.

Podejmując działania na rzecz wszechstronnego rozwoju podopiecznych oraz dyscypliny, odnajduje w nich satysfakcję i spełnienie oczekiwań i pragnień własnych i zespołu.

§ 4

Trener powinien zwracać uwagę decydującym, wychowankom, podwładnym na prozdrowotne znaczenie sportu, będąc w życiu codziennym i w pracy zawodowej propagatorem takich postaw.

§ 5

Trener powinien być świadomy i przygotowany do radzenia sobie z moralnie niebezpiecznymi sytuacjami i okolicznościami.

§ 6

Osiągnięcia trenera powinny być oceniane zarówno przez pryzmat postępów i rezultatów osiąganych przez jego zawodników, jak i poprzez progres własnej edukacji zawodowej, a także konsekwencji z jaką stosuje się do moralnych norm i obowiązków.

§ 7

Trener powinien znać krajową i międzynarodową historię swojej dyscypliny, posiadać dogłębną wiedzę w zakresie infrastruktury, ucząc szacunku i przywiązania dla jej tradycji, budując w ten sposób wzajemne zrozumienie.

ZASADY I NORMY WSPÓŁPRACY TRENERA Z ZAWODNIKAMI I ICH OPIEKUNAMI

§ 8

Naczelną wartością pracy trenera, której końcowym efektem ma być sukces sportowy, jest świadoma troska o zdrowie i dobro podopiecznych.

§ 9

Praca trenera oparta jest na fundamentalnych wartościach humanistycznych, poszanowaniu godności i autonomii drugiego człowieka, jego podmiotowości i prawa do indywidualnego rozwoju oraz o właściwe zasady współżycia społecznego.

§ 10

Wymagania trenera wobec zawodników charakteryzuje wyrozumiałość, cierpliwość i znajomość ich osobistych problemów oraz gotowość do pomocy w ich rozwiązywaniu. Jego działania oparte są na systematyczności, stanowczości i konsekwencji w stosowaniu przyjętych kryteriów i wymagań.

§ 11

Prowadzone przez trenera szkolenie sportowe zawodników może być prowadzone tylko za ich świadomą zgodą, a w przypadku osób niepełnoletnich, za zgodą ich rodziców lub prawnych opiekunów.

§ 12

Współpraca z rodzicami lub opiekunami prawnymi podopiecznych opiera się na poszanowaniu ich praw jako podstawowych wychowawców, wspierając ich w procesie wychowawczym.

§ 13

W trakcie planowania i realizacji zadań szkoleniowych na każdym ich etapie, trener zachęca swoich zawodników do aktywnego w nich udziału, przekazując im podstawową wiedzę z teorii dyscypliny, właściwie prowadzonej odnowy biologicznej i psychologicznej.

Kontroluje i nadzoruje postępy w ich edukacji, udział w badaniach medycznych oraz przestrzeganie przez nich zasad związanych ze zdrowym trybem życia.

§ 14

Prowadzone przez trenera szkolenie sportowe jego zespołów, oparte jest na znanych im regułach i granicach tego szkolenia oraz obowiązujących w nim formach i zasadach postępowania.

§ 15

Współpraca oraz kontakty trenera z podopiecznymi oparte są na zasadzie powszechnie uznanych i społecznie akceptowanych relacji indywidualnych, uwzględniających jednocześnie jego władzę nad nimi, unikając jakichkolwiek intymnych z nimi kontaktów.

§ 16

Pracę treningową trener opiera na świadomej dyscyplinie jej uczestników, uwzględniającej ich uwagi, wymagając od nich lojalności i wiarygodności wobec siebie, samemu będąc jednocześnie lojalnym i wiarygodnym wobec nich.

§ 17

Wykazuje się szerokimi kompetencjami w swoim zawodzie, w odkrywaniu i rozwijaniu talentu sportowego podopiecznych, umiejętności współpracy. Uczy wygrywania, radości z rywalizacji sportowej i wiary w końcowy sukces.

§ 18

Świadomie i aktywnie zwalcza stosowanie niedozwolonych środków dopingujących, używek lub zabronionych substancji przez podopiecznych lub współpracujące z nimi osoby.

Zdecydowanie reaguje na przejawy agresji i korupcji tak w swojej dyscyplinie, jak i w całym sporcie.

ZASADY W POSTĘPOWANIU Z PRZEŁOŻONYMI, WSPÓŁPRACOWNIKAMI I INNYMI TRENERAMI

§ 19

Relacje trenera z przełożonymi oparte są na lojalności, uprzejmości i wzajemnym szacunku.

§ 20

Zachowanie i postawa trenera w stosunku do współpracowników, innych trenerów, działaczy, sędziów powinny charakteryzować się osobistym szacunkiem, docenianiem ich wartości, chęcią uczenia się od innych i dzielenia się z nimi doświadczeniem i wiedzą.

Powinien być otwarty na zawodowe obserwacje innych trenerów, traktując ich uwagi bez uprzedzeń i w duchu kooperacji, zachowując zawodową powściągliwość w ocenie innych trenerów.

§ 21

Trener powinien przyjmować odmienne opinie, szczególnie te poparte faktami, i reagować na nie rzeczowo i z tolerancją.

§ 22

Trenerowi nie wolno pozyskiwać innych zawodników i namawiać do szkolenia w swojej grupie niezgodnie z zasadami etyki trenerskiej lub wykorzystywać ich do czerpania korzyści osobistych, chyba że zawodnicy i inni trenerzy wyrażają na taką zmianę zgodę.

ZASADY POSTĘPOWANIA WOBEC SWOICH STOWARZYSZEŃ I ORGANIZACJI SPORTOWYCH

§ 23

Trener powinien umacniać pozytywny wizerunek i dobre imię swoich zawodników oraz swojego środowiska, współpracując z mediami i opinią publiczną, nie zapominając o indywidualnych prawach innych osób oraz przepisach dotyczących poufności informacji.

W przypadku niezamierzonego podania błędnej informacji, jego prawidłową reakcją będzie otwarte, samokrytyczne i bezzwłoczne jej sprostowanie.

§ 24

Za swoją pracę trener ma prawo do godziwego wynagrodzenia, wszystkich świadczeń wynikających z prawa pracy oraz zawartych dwustronnie umów, a także innych przepisów obowiązujących w sporcie.

§ 25

Podczas zawodów trener z respektem traktuje decyzje sędziów, a ewentualne ich pomyłki stara się wyjaśnić w drodze obowiązujących obie strony procedur regulaminowych.

§ 26

W swojej pracy szkoleniowej nie stosuje metod uznanych przez naukę za szkodliwe i bezwartościowe.

Nie współpracuje z osobami, które nie posiadają odpowiednich uprawnień do wykonywania swojego zakresu czynności.

§ 27

W swoich prezentacjach i oświadczeniach rzetelnie, uczciwie i zgodnie z prawdą przedstawia swoją wiedzę zawodową.

§ 28

W pracy szkoleniowej korzysta z wiedzy i doświadczeń innych trenerów za ich wiedzą lub z udostępnianych i rozpowszechnianych publikacji z podaniem ich źródła.

W swoim postępowaniu kieruje się zasadami wynikającymi z przepisów zabezpieczających prawa autorskie innych osób.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 29

W przypadku naruszenia zasad niniejszego Kodeksu trener jest zobowiązany do działań, które usuną negatywne skutki jego postępowania i naprawią powstałe ewentualne szkody.

§ 30

Spory związane z naruszeniem postanowień niniejszego Kodeksu rozstrzyga Wydział Dyscypliny PZPS po zasięgnięciu opinii Wydziału Trenerskiego PZPS, na wniosek statutowych organów Polskiego Związku Piłki Siatkowej lub osób fizycznych.

§ 31

Interpretacja i zmiany postanowień niniejszego Kodeksu należą do kompetencji Wydziału Trenerskiego Polskiego Związku Piłki Siatkowej.

Wydział Trenerski PZPS